

безпечення інформацією науковців і практиків, які працюють у даному напрямі, він сприятиме вирішенню багатьох питань хвороби і, зокрема, як підкреслював В.В.Фролькіс, превентивної терапії її ранніх стадій з використанням для лікування цієї хвороби препарату унітіолу, створеного в Інституті фармакології АМН України.

На основі виявлення кластерних пучків публікацій і оглядових робіт з мета-аналізом вивчення даної проблеми вчені-медики запропонували роз-

почати пілотне клінічне дослідження. БД є його науково-інформаційним підґрунтям в лікуванні хвороби Альцгеймера в ранніх стадіях, здійснюваному в Українському НДІ клінічної та експериментальної неврології і психіатрії.

Базою даних в Internet зможуть користуватися медичні вузи, заклади післядипломної освіти лікарів, відповідні спеціалізовані лікарні, науково-дослідні центри України, СНД.

Огляди. Рецензії. Повідомлення

Микола Федорович Сумцов (1854 – 1922): Бібліогр. покажч. / Ін-т історії України НАН України; Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г.Короленка; Уклад.: Н.І.Полянська та ін. – К.: Рід. край, 1999. – 240 с.

Бібліографічний покажчик, присвячений видатному українському фольклористу, етнографу, літературознавцю і громадському діячеві Миколі Федоровичу Сумцову, підготовлено працівниками Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г.Короленка.

Учений залишив багатющу творчу спадщину, яка має неocenенне значення для вивчення історії культури нашої держави.

У вступній статті «Життя – на користь Україні», написаній одним із наукових редакторів покажчика, доц., завкафедрою історії України і музеєзнавства ХДАК В.З.Фрадкіним, аналізується життєвий та творчий шлях М.Ф.Сумцова. Автор вважає його слобожанським спадкоємцем Г.С.Сковороди, В.Н.Каразіна, українських романтиків 20 – 30-х років XIX ст. На його думку, пристрасний пропагандист і популяризатор наукових знань, ідей гуманізму, свободи й прогресу, Сумцов був особистістю, людиною високих моральних якостей, у котрій поєднувались неабиякий хист науковця і запальність полум'яного патріота.

Покажчик «Микола Федорович Сумцов (1854-1922)», де зареєстровано 2455 бібліографічних записів, складається з двох частин. До першої ввійшли наукові праці, нотатки, рецензії вченого, які протягом 1878-1997 рр. видавалися окремо або були опубліковані в періодичних виданнях українською, російською та іншими мовами.

До другої частини включено літературу про М.Ф.Сумцова, накопичену з початку 80-х років XIX ст. по 1997 р. Це загальні та спеціальні роботи з оцінками наукових поглядів ученого, рецензії і відгуки на його дослідження, присвячені йому ювілейні видання з біографічними матеріалами, листу-

вання дослідника з видатними діячами науки та культури, спогади, виклади промов, опубліковані в періодичних виданнях. Складачі зробили й спробу зібрати публікації вченого та рецензії на його праці, вміщені в іноземній періодиці. На жаль, деякі з них не відображені в покажчику через відсутність у Харькові цих видань.

Шляхом копітного пошуку упорядникам удалося виявити багато робіт, не зареєстрованих у попередніх бібліографіях, складених з нагоди 25-ти й 30-річчя науково-педагогічної і громадської діяльності М.Ф.Сумцова. Проте видання не можна вважати вичерпно повним, адже коло джерел, у яких опубліковані праці вченого, є вельми широким і врахувати їх усі практично неможливо.

Покажчик виданий київським видавництвом «Рідний край» за сприяння Інституту історії України НАН України, за фінансової підтримки директора Харківського РСР Украероруху, почесного краєзнавця України В.О.Григорєцького. Досить великий для такого типу видань тираж (1000 прим.) сприятиме подальшій популяризації творчого доробку М.Ф.Сумцова. Видання, безумовно, має певну наукову цінність, незважаючи навіть на одну досить прикру похибку (з вини друкарні пропущено 42 позиції).

Посібник знадобиться історикам, етнографам, літературознавцям, а також усім, хто цікавиться історією вітчизняної культури.

*С.М.Миценко,
зав. редакційно-видавничим відділом ХДНБ
ім. В.Г.Короленка*